༄༅། །ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། མ་བསལ་བའི་རྣམ་བཤད། གྲགས་བསལ་གཏྣའི་ཚུ་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །མནྡྷ་ལཾ།། ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་བྱམས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །རབ་འབྱམས་གཞུང་འགྲེལ་བློ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །རྫོགས་པའི་སྨུན་སེལ་རྣམ་དཀར་འོད་སྟོང་སྤྲོ། །ཀོ་བོའི་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ། །འདིར་ནི་ཆོས་གྲགས་མཁས་པའི་གཞུང་། །མཉན་ཡོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །བློ་གསལ་མཁས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །མཁས་རྣམས་དགའ་བྱེད་ཀོ་བོས་འཆད། །ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོགས་སྐབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རང་གི་གཞུང་སྔ་མ་ལས་འཕྲོས་པའི་འབྲེལ། དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་པའི་འབྲེལ། ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བའི་འབྲེལ། བཤད་བྱ་ཚང་མ་མདོར་དང་སྦྱར་བའི་འབྲེལ། འཆད་བྱེད་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་དང་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་སྙམ་ན། འདི་དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས། དེ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྡུས་ནས། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་གི་ངོ་བོ། ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་གི་དབྱེ་བ། དེ་གཉིས་ཀུན་བཏུས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། སེལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ན། འོ་ན་སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཤིག་ཡོད་དམ་མེད། དེ་ཡོད་ན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་

འདི། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྐབས་དེའི་སྐབས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དེར་གྱུར་པ་ལ། སྐབས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་ནས། འོན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དུ་ཡོད་སྙམ་ན། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས། སེལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་བཞིར་ཚད་མ་མདོ་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗོད་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སམ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་པ་རྗོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་བཀག་པ་མེད་པའི། ཟུར་ལྔ་པ་དེ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་ནས་རྗོད་བས་ཁས་བླངས་པ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཡང་། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་སྨོངས་མེད་ཕྱིར་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་སོ། །འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྐབས་དེའི་སྐབས་སུ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ་སྨོངས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ནས་འོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད། ཅེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བརྗོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ། ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྐབས་དེའི་སྐབས་སུ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་ངག་དེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་འགོད་ཡུལ་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུད་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ། འོ་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནུས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་གཞི་ལྡོག་རྣམས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཅེས་པའི་རང་ལྡོག་དེའི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བསྟན་ན། ཕྱིར་རྒོལ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་གང་སྒྲུབ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པ་ན། སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྨྲས་ཡང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པས། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་ཅེས་སོགས་དེ། །ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ལ། དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་དེའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་

བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་ནུས་པ་དེ་ཡང་། དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྗོད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་བརྗོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པའི་རྩོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ནི། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། །ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ། ནང་གི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཙམ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་མ་བརྗོད་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་བརྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། རྟགས་ཚིགས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་ལའང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚིག་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ནི། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། རྟགས་ཚིག་དང་། ཕྱོགས་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་ནས། དེའི་རྒྱུ་མཚན། སྔ་མ་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པར་མ་ཟད། བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ནི། དོན་སྨོས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་དེའི་སྐབས་སུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གསུམ་ལས་

གཉིས་པ་དོན་སློས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་རབ་གསལ་བྱེད་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་སྨྲངས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༎གཉིས་པ་བཤད་བྱ་ཚད་མ་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་འཆད་པ་ལ། མདོ་རྩ་བར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་དང་འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བའོ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལུང་དང་གྲགས་པ་རྣམས་ཏེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་བསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚིག སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ཡང་མཚོན་པར་རིག་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་འདིས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་མཚོན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱི་མ་དེ་བཅད་པ་ལ། འདིས་གྲུབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཤློ་ཀ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་། དང་པོ་དེ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད། གྲགས་པའི་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད། རང་རྟེན་ལ་སློས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་བཤད་དང་བཞི་ཡོད་པའི། བཞི་པ་འཆད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་

གྱིས། རང་རྟེན་ལ་སློས་པའི་དགོས་པ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དོ།། །།གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ལྔ་བྱུང་། གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་འཆད་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བྱུང་། དང་པོ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་བསྟན་བརྗོད་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་མངོན་སུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་བཞིར་བྱས་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ནི། ལེའུ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། འདིར་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཡང་། ལེའུ་སྔ་མ་མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་ནུས་པས་འདིར་འཆད་མི་རིགས་སམ་ན། དེ་ཡང་ལེའུ་ལྔ་མ་ལས་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བར། ཡིད་ཆེས་དོན་དང་། གྲགས་པ་དོན་དང་ཞེས་མི་འཆད་པར། མངོན་སུམ་དོན་དང་། ཞེས་དོན་སློས་པའི་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། འགྲེལ་པར། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མི་འཆད་པར། སྒྲ་ནི་མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་མཉན་བྱ་སློས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་གནད་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི། གཞན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ནི། རང་རྟེན་ལ་སློས་པའི་དགོས་པ་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བ་འཆད་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ལ་རྣམ་དབྱད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རང་རེའི་ཊཱི་ཀ་རྩ་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བཅད་བཀོད་ལུགས་བཤད་འདུག་པ་ནི། ཡི་གེ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག གསུམ་པ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་པའི་འགྲེལ་དང་། ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བའི་འགྲེལ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་འདི་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག

གི་མཚན་ཉིད། ཉུས་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། བསྟན་བྱ་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི། གཉིས་པ་ཉུས་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད། གཞན་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག ལྟར་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། །ཕན་མེད་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། །མཚན་ཉིད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བར་ཤློ་ཀ་བཅུ་དྲུག་བྱུང་། གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་སྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག གཞན་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དགག འགོག་བྱེད་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྔར་ངེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་ལྔ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་རང་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཟུར་བཞི་མདོར་བསྟན་པ། ཟུར་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་འདི་འཆད་པ་ལ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། སེལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལོག་རྟོག་གཞན་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིས་གྲུབ་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་སོགས་ཟུར་བཞི་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས། གཞན་དོན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ཀུན་བཏུས་བཤད་པའི་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཟུར་བཞི་པ་དེས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྲོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་པར་སྐབས་དེའི་སྔ་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་རྗེས་གཉིས་པོ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་དེའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་དག་བསལ་ཞུགས་པ་ནི། སྐབས་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེའི་གདན་ཚིགས་ཡང་དག་ནི། སྐབས་དེའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཞེས་འདོད་ཟེ་ཆོམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་བྱ་ཞིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །གཏན་ཚིགས་ཟེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །འོ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཞེས་སོགས་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་བཞིར་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ནང་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཆད་པར་རྗེས་དཔག་ལ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྙམ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ་ལ། རང་རང་གི་བསལ་བྱ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད་ཅེས་དང་། རིགས་གཏེར་ཏུ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་དཔག་ལས། །ཕྱེ་སྟེ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་ན། སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལ། རྟེན་གཞི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འགལ་ལ། ཡོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ཡོད་ཀྱང་དེར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཁས་བླངས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྡུ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ཏུ། ཁས་བླངས་གྲགས་པ་གཉིས། །སྒྲ་བཏགས་ཡིན་ཕྱིར་ཁོངས་སུ་བསྡུ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཚད་མས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་བཤད། གྲགས་པའི་ཚད་

མས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་བཤད། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་བཤད། རང་རྟེན་སློས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས། རང་ལུང་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ། རིགས་སྨྲ་རང་ལུང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བཤད། རྩོད་པ་སྤྲངས་པའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཚིག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཚུལ། རྗེས་དཔག་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དགོས་པ་བཤད། དཔེ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ། གཞོད་གེགས་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད། ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རང་སྨྲ་བ་པོའི་ཚད་མས་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་ཆེས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཡིད་ཆེས་རང་ཚིག་དང་། གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་སྨྲས་པའི་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདག་གཞན། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་རང་གི་ཚིག་དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་ཏེ་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་བཏུས་ལས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་གཉིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་མི་བསླུ་བར་མཚུངས་པ་ཡི་ཕྱིར་ནའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་རང་གི་ཚིག་དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དབྱོད་དང་། ཡོངས་དབྱོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རང་ཚིག་མཁན་པོའི་རྒོལ་བ་བདག་ནི། ཚད་མ་མིན་པ་སྟེ་རང་གི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མིན་ན། རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་དུ། རང་ཚིག་ནི་འཇུག་པ་སྟེ་སླ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རང་གི་བརྗོད་དོན་ལ། ཚད་མར་མི་བརྟེན་པ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན།   བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པ་སྟེ། ཤིན་ལྐོག་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཚད་མིན་ན། །ཚིག་གི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བསྟེན་ན། །དེར་གྲགས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་། །མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་ལུང་ཚིག་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད་པ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཚིག་དེ། རང་གི་ཁས་བླངས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟེན། རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ།   རང་འགལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་དེའི། སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་ཅེས། །དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི། །རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། འདིར་སྐབས་རྟེན་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་དུ། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། ལུང་གིས་གནོད་ཅེས་དང་། ཤིན་ལྐོག་ཙམ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་ཅེས་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ནོར་ཏེ།   དེ་གཉིས་ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།   །།གཉིས་པ་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེར་བརྗོད་གཅིག་པོ་ངོ་ཡིས་བཟུང་། གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་གཉིས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ན། ཁྱོད་ཀུན་བཏུས་ལས་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་རྟག་གོ །ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འགལ་བ་དང་། ཞེས། དེ་གཉིས་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གཅིག་གིས།   མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དང་། རང་ཚིག་རྣམ་དག་ཀྱང་ཚིག་ཚད་མར་མི་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན། །བསྟན་བཅོས་ཚིག་མི་བྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས། རང་ལུང་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་བརྗོད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཤུགས་ལ་ཚིག་རང་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པས། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྔར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཆ་ནས། ལུང་འགལ་གྱི་དཔེར་གཞག་གི་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ལུང་གིས་དངོས་སུ་གནོད་པའི་ཆ་ནས། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་གཞག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་ཚིག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ། །ལུང་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་དཔྱད་ན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདི། ཡིད་ཆེས་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཚིག་གང་ཞིག ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་འཇོག་གི ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་ཞིག་མི་དགོས་པར་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚིག་རྗེད། །སློབ་དཔོན་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །ཅེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་དཀའ་མོད། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་དང་འགལ་བ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་

གཉིས་ཡོད་པའི། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དང་པོ་དང༌། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས་པར་འཇོག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྨྲ་རབས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚིག་ཟེར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ནི། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ། ཁས་བླངས་འགལ་བ་དང༌། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་འཇོག་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོན་འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ངག་གི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །སྔ་མས་བཞག་པ་ཕྱི་མས་མཉམ་གཞག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གནད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་དང༌། ལུང་དང་འགལ་བ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན། འདིའི་འགལ་བ་སྤོང་བར་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་པས། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་ཡང༌། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་དང༌། བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དེ་ལའང་དེ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱེད་ཤེས་ན། དཀའ་བའི་གནས་རང་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པ་ནི། ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་རྣམ་བསལ་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱང༌། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་བསལ་གྱི་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཊཱིཀྐར། འདི་ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་དཔེ་ཁ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དཔེ་གཅིག་གིས་མཚོན་ནུས་པ་དེ་ལ། དེ་གཉིས་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ཚིགས་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར། དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང༌། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ལུང་དང་འགལ་མེད་ལ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྲིན་སོགས་སྨྲད་པ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དེའི་དཔེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གནོད་གེགས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གེགས་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་སྟེགས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུས། ཁྱོད་ལ་སྔར་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་འགལ་བ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་དམ་བཅས་ན་ཡང་། དཔྱོད་པ་པས་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་། ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དེ་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅའ་འགལ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱོད་པ་པས་སྔར་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་། རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཚེའམ། ཡང་ན་དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས། ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་། །གནོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །ནུས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་འགྱུར། །དཔེར་ན་རང་གི་ཚིག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཚེ་རང་ཚིག་བདག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། དམ་བཅའ་དེས་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཡང་སྐབས་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། གནས་གསུམ་ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། དམ་བཅའ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་

ནི། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་གཞན་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་དམ་བཅའ་འམ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་བསྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་། ད་ལྟ་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིས། ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཅན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་དེ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་བཞིན་པའི་དམ་བཅའ་དེས་ཀྱང་། རིགས་གཉིས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། ནུས་མཚུངས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་དེ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ཚིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མར་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི། །དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིས། །དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གནོད། །ཅེས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་མཛད་པལ་ཆེ་བས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེས། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་རང་དང་འགལ་ཏེ། ཡོངས་རྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་སོགས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཇུག་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཤཱཀ་མཆོག་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་པའི་དམ་བཅའ་དེས། རང་འགལ་གྱི་ཞེན་དོན་ལ་མི་གནོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཚད་མས། སྒྲ་རྟག་པ་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཅེས་པ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་དོན་དུ་བཤད་སྣང་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཚད་མས། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཙམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་ལུང་གཉིས་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་རྣམས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྔར་ལེའུ་སྔ་མ་རྣམས་ཉིད་དུ་བཀྲོགས་ཟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལུང་རྣམས་ཚད་མས་ཡིན་པ་ནི། །སྔར་ཉིད་རྣམ་པར་བཀྲོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སྔར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ལུང་དོན་ཤིན་ལྐོག་ལ་དཔྱོད་པ་དག་ལ། རང་ལུང་དང་འགལ་ན་གནོད་པའི་སྐྱོན་འདི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་པར་དཔྱད་པ་འཕོ་བའི་ཚེ། ལུང་རྣམས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་བླངས་ནས། །དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་འདོད། །ཅེས་སོགས། རྩ་བའི་གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཡོགས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན། ཁས་བླངས་དེ་ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་རྟོགས་པའི་རྟོག་ཚད་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་གི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་གནོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །ཁས་བླངས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཚེ། མངོན་སུམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་གཉིས་ལ་གནོད་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་རྣམས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཙམ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་པོ་དེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གནོད་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གནོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་དགོས་པའི་དབང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྗེས་

དཔག་གི་ནང་ཚན་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། སེལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་འང་དབྱེ་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའམ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོ་ན་དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། །ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདིར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དབྱེ་བ་ལོགས་པར་བྱས་པའི་དོགས་པ་འཆད་དགོས་སམ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་དགོས་ཏེ། གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྤྱ་མ་བཞིན། །ཞེས་གྲགས་བསལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་སྒོར་རང་ལུགས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། རིགས་པའི་སྒོར། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་། ལུང་ཚིག་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤིན་སྐྲག་ལ་དགྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་། དངོས་ཤུགས་སོགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ཐ་དད་པ། །ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་གེགས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དུ། རིགས་པའི་སྒོར། ལུང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །མཁས་མཆོག་གོ་རབ་འབྱམས་པས། གཞུང་འདི་ལ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལུང་ཚིག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་མ་ཟད་བྱས་པ་དགོས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རང་ཚིག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་འཆད་པ་ནི། ཀུང་སྨྲའི་ནུས་པ་ལ་འཁྱེར་བ་ཙམ་སྣང་ཡང་། དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རང་ལུགས་གཉིས་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་མེད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་དུ་འཆད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་རིགས་པའི་སྒོར། །ལུང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་དེ་

དང་། གཞུང་འདི་སྦྱོར་ཚུལ་མ་དགོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་རྩོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་ཞེས་སོགས་དང་། ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་སྐབས་སུ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ལུང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྩོད། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་པཎྜི་ཏ་འགའ་ཞིག་གིས་རྩོད་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གནས་གསུམ་ཆར་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས། ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི། །ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀུན་ལ། །གནོད་བྱེད་ཅེ་ན་ཞེས་སོ། །དེའི་ལན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཚད་མར་མི་འདོད་ན། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཚ་ནས། བསྟན་བཅོས་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་དེ་དོར་ན་རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཚ་ནས། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ། ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བས་གནོད་པར་མ་ཟད། རང་ཚིག་དང་འགལ་བས་ཀྱང་གནོད་པར་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི། །ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀུན་ལ། །གལ་ཏེ་དེ། །མི་འདོད་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི། །རང་ཚིག་འགལ་ན་རང་ཚིག་དང་། །བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་བྱས་ན་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་དངོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པོ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་མངོན་ལྐོག་དག་ལ། བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ། བསྟན་བཅོས་རེ་ལུང་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་མི་འདོད་ན། ཤིན་ལྐོག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། །མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །ཅེས་སོ། །འོ་ན་ཤིན་ལྐོག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། ལུང་འདི་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་ཕལ་ཆེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་ལུང་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱོད་ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་སྡིག་པའི་རྩ་བར་བཤད། ཆུའི་ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྡིག་པ་འདག་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ལུང་གང་ཞིག དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུའི་ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྡིག་པ་རྩ་བ་ནས་འདག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་སྡིག་པའི་རྩ་བ་གང་ཞིག ཆུའི་ཁྲུས་ཀྱིས། བདག་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། འདི་ལ་རྟག་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་རྩ་བ་དང་། །ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་དག་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། དག་བྱེད་ཁྲུས་ཀྱི་ཚོགས་གྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མངོན་གྱུར་ཙུང་ཟད་འདག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་གསུང་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིན་ལྐོག་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ནས་བཤད་པའི་གཞལ་བྱ་མཐོང་བ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དང་རིགས་པས་མི་གནོད་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་

དག་ལ། ཁས་བླངས་སྤྱ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་གིས། །གནོད་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས། །གནོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཡིད་ཆེས་རང་ལུང་དཔེ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ། །རང་ལུང་གནོད་གེགས་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ། །རང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་འཇུག་མི་འཇུག །རྣམ་དབྱེ་སྟོན་འདི་ཡིད་ཆེས་གསལ་བའི་གཞུང་། །ཞེས་ཀུང་ནུ་གཟྷ་ནས་སྨྲས་སོ། །མངྒ་ལཾ།། །།